

Datum
2012-11-05

Svar på interpellation angående tolkning och ställningstagande till folkomröstningsresultatet

Miljöpartiets Peter Bylund har lämnat in en interpellation kring hur Alliansen har tolkat resultatet av den lokala folkomröstningen som genomfördes i Tyresö den 23 september. Peter har ställt fyra frågor och som svar vill jag anföra följande.

Jag tror jag talar för alla i Alliansen när jag säger att jag är besviken på det låga valdeltagandet och vi måste alla som partier i våra egna utvärderingar av det som föregick omröstningen ställa oss frågan vad vi kunnat göra för att få fler att faktiskt bry sig om valet. Att 70 % av alla röstberättigade Tyresöbor stannade hemma visar att hela kampanjen och sakfrågan gick väldigt många förbi. Det var frustrerande att under veckorna före valet vara ute och knacka dörr och alldeles för ofta mötas av beskedet att det där med folkomröstningen och det den handlade om inte var så viktigt. En lärdom av detta kan vara att det är viktigt att förbehålla användandet av folkomröstningsinstrumentet endast till frågor som berör mycket stora väljargrupper eller hela kommunen och är av avgörande karaktär till sin natur, och som vi som politiska företrädare inte kan avgöra.

Jag tycker det är trist att interpellanten väljer att anklaga Moderaterna för att ha försökt förvirra väljarna. Tycker det är magstarkt med tanke på den kampanj som bedrevs från nej-sidan och alla de faktafel som fanns där. Det är dock överspelat nu. Det gynnar ingen part att fortsätta en, i stora stycken ovärdig pajkastning, mellan oss. Som jag skrev ovan har vi alla ett ansvar för folkomröstningen och det brukar sällan vara konstruktivt att kasta sten i glashus som den anklagelse som riktas i interpellationen är ett utslag av.

Nu över till de konkreta frågor som ställs i interpellationen:

1 – Hur tänker vi när vi struntar i resultatet och ändå genomför förändringar?
Jag vill tydligt understryka att jag anser att frågan är medvetet felställd för att sprida en uppfattning om att Alliansen skulle ha struntat i valresultatet. Så är icke fallet. Vi var tydliga redan dagen efter att vi skulle analysera resultatet och ge ett besked några dagar senare kring hur vi skulle gå vidare. Vi har inte sagt att vi struntar i resultatet. Vi klargjorde att vår prioritet är att ta ansvar för både ekonomi och kvalitet i omsorgen och att det låga valdeltagandet gjorde resultatet svårtolkat. Alliansen enades sedan att genomföra en förändring i systemet som är fördelningspolitiskt rimlig och ger lättnader för de som har de minsta marginalerna i sin ekonomi. Resultatet av det är att fler blir helt avgiftsbefriade och att många får sänkt taxa - en del får totalt sett lägre taxa än de hade före den första förändringen 2011.

Tyresö kommun

Kommunstyrelseförvaltningen Tyresö kommun • 135 81 Tyresö

Tel 08-5782 91 00

kommun@tyreso.se • www.tyreso.se

tyresö kommun

Alliansen enades också om ett gemensamt uttalande där vi klargjorde vår syn på frågan. Detta uttalande bifogas nedan.

2 – Är jag oroad över att Alliansens agerande kan påverka valdeltagandet i framtida val och eventuella folkomröstningar?

Vi har ett högt valdeltagande i Tyresö i nationella val. I det senaste allmänna valet röstade 84,5 %. Det är en mycket hög siffra och den tyder på att det finns ett stort intresse för att vara med och påverka utvecklingen i kommunen. Även i det senaste valet till Europaparlamentet ökade valdeltagandet i Tyresö även om det stannade på 50,9 (klart högre än rikssnittet). Jag tror därför inte att vi ska dra alltför långtgående slutsatser av det låga valdeltagandet i folkomröstningen. Vi har alla anledning att vara besvikna på deltagandet och vi kan om situationen skulle uppstå igen säkert jobba ännu hårdare för att få folk att förstå frågorna och tycka att dom är viktiga. Jämför vi med andra lokala folkomröstningar, som inte sammanfallit med allmänna val, är resultatet här i Tyresö ganska likt hur det sett ut i andra kommuner. Valdeltagandet tycks ha koppling till vad frågorna gäller, om det berör många, skapar ett stort engagemang eller är av avgörande karaktär för en kommun.

Jag delar inte den oro som generellt uttrycks i frågan.

3 – Är jag oroad över att deltagandet i valet 2014 ska påverkas negativt av detta? Jag delar inte den oron mot den bakgrund som beskrivs ovan. Vi som politiska företrädare och partier måste självfallet jobba hårt och med ett stort och brett engagemang för att locka minst lika många, helst fler, Tyresöbor till valurnorna än de 84,5 % - den 41:a högsta siffran i hela Sverige - som deltog 2010.

4 – Hur mycket kostar det höjda förbehållsbeloppet i form av minskade intäkter? Den förändring av förbehållsbeloppet som föreslås innebär minskade intäkter på 300 000:-/år. Förändringen innebär att antalet personer som helt befrias avgifter ökar från runt 160 till över 180. Ytterligare en ganska stor grupp får taxan sänkt med upp till 200:-/månad. Detta innebär att en hel del personer (utöver det 50-tal som redan från början fick lägre taxa än före 2011) nu kommer att betala mindre än de gjorde innan ändringen först genomfördes 2011.

Fredrik Saweståhl
Kommunstyrelsens ordförande

Uttalande från Alliansen 120926 med anledning av den lokala folkomröstningen

Alliansen tar ansvar för ekonomi, trygghet och kvalitet i välfärden

Tyresö står inför flera utmaningar de kommande åren. Den kanske största utmaningen handlar om vår demografiska utveckling och den ökning av behov inom äldreomsorgen som följer. Att möta de nya stora behov som kommer kräver ett långsiktigt ansvarstagande, och en politik som prioriterar en ekonomi i balans samt kvalitet och trygghet i våra välfärdstjänster. För oss i Alliansen är detta självklart och kommer alltid att vara vår främsta prioritering.

Andelen Tyresöbor över 80 år har fördubblats de senaste 10 åren. Fram till 2025 ökar andelen äldre med ytterligare 112 %, alltså mer än en fördubbling. Tyresö är den kommun i Sverige som har den sjätte kraftigaste ökningen av äldre. Denna utveckling kommer att ställa stora krav på kommunen och vår förmåga att leverera den välfärd som människor förväntar sig.

Den kraftiga ökningen av andelen äldre ställer stora krav på kommunens ekonomi. Varje år måste rejäla belopp skjutas till i Socialnämndens budget för att möta behoven. Hemtjänsten kommer att behöva byggas ut varje år med 10 000 nya timmar. Dessutom kommer minst två nya äldreboenden behövas. Mot den bakgrunden kan vi inte utesluta att det även kan krävas höjd skatt för att möta behoven.

Alliansen i Tyresö bedriver en ansvarsfull politik och har år för år stärkt kommunens ekonomi genom god och långsiktig hushållning med våra resurser. Vi har sett den utveckling som kommer, och har vidtagit åtgärder. Alliansen har nyligen beslutat att satsa 7,5 miljoner extra per år på hemtjänsten för att stärka kvaliteten. Före sommaren beslutade vi även att tillsätta en utredning där vi tittar in i framtiden, på hur vi ska långsiktigt klara att möta äldreboomen. Vad kommer det att kosta ekonomiskt? Hur ska vi klara personalförsörjningen? Vad för kompetensutveckling behövs? Räcker de uppskattningar om ökat behov av hemtjänst och äldreomsorg som vi hittills arbetat efter?

Det är mot den här bakgrunden som Alliansen kom till den rimliga slutsatsen att även taxesystemet behövde ses över. Tyresö har länge haft bland de lägsta taxorna i länet. Detta har varit möjligt så länge andelen äldre varit låg, så länge inte så många haft behov av omsorg. När antalet nu har ökat kraftigt och en ny fördubbling väntar är det inte hållbart i längden. Därför beslutades i god demokratisk ordning att taxesystemet skulle justeras och att Tyresö, precis som väldigt många andra kommuner, ska tillämpa den av riksdagen fastställda maxtaxan. Dessutom finns ett starkt skydd för de som har de lägsta inkomsterna

genom förbehållsbeloppet som gör att många helt slipper betala avgifter. Utvärderingen av det nya systemet som Socialförvaltningen genomfört visar att intäkterna ökat samtidigt som vi ser att användandet av omvårdnadsinsatser inte minskat. Användningen av trygghetslarm ligger också kvar på samma nivå som innan justeringen.

En önskvärd effekt som uppnåtts är att det högre priset på insatsen städning, som vi medvetet infört, lett till att städning genom hemtjänsten minskat. För den enskilde är det billigare och i regel bättre att köpa städning via RUT-avdraget. Vi menar även att detta är en rimlig ändring för personalen. De som arbetar i hemtjänsten är vanligtvis undersköterskor, dessutom har många av dem ytterligare specialkompetens inom olika områden. Vi anser att personalen ska arbeta med det de är bäst på.

Trots de stora utmaningar som ligger framför Tyresö när det gäller äldreomsorgen drev den politiska oppositionen igenom en folkomröstning om det nya taxeyesystemet. Omröstningen som hölls i söndags fick trots att både ja och nej sidan bedrev kampanj ett lågt valdeltagande. 7 av 10 Tyresöbor (över 23 000 personer) valde att inte delta. Valdeltagandet stannade på rekordlåga 29 %. Av dem som deltog röstade en stor majoritet nej. De som röstade nej utgör dock endast 23 % av de röstberättigade i Tyresö. En närmare analys visar också att den äldre delen av befolkningen röstat i mycket högre utsträckning än andra grupper, vilket är naturligt då de kan vara berörda av de justeringar som genomförts.

Det mycket låga valdeltagandet gör det svårare att tolka resultatet och dra klara slutsatser om vad Tyresöborna egentligen tycker eller vad som är rimligt att göra nu. Ett rimligt antagande kan vara att många av dem som stannade hemma inte tycker att frågan var tillräckligt viktig. Ett annat kan vara att många anser att den politiska majoriteten som fick ett stort stöd i valet 2010 ska ta ansvaret för kommunen hela mandatperioden.

Mot bakgrund av det låga valdeltagandet och de stora utmaningar som Tyresö står inför vore det fullt rimligt att inte genomföra några förändringar av det gällande taxeyesystemet. Trots detta har vi i Alliansen beslutat att göra en justering av systemet som är riktad till de äldre med mindre marginaler. Vi menar att det är rimligt att de som har högre inkomst faktiskt betalar mer, men att vi har ett utrymme att underlätta för de med mindre marginaler. Det är en förändring som är fördelningspolitiskt sund.

Vi kommer att ta initiativ till att höja förbehållsbeloppet med 200: - i månaden från 1/1-2013. Förbehållsbeloppet är det belopp som riksdagen beslutat att man som äldre minst ska ha innan man betalar några avgifter alls. Beloppet är nationellt 4967: -/månad efter skatt och i Tyresö kommer det nu istället att bli

5167: -/månad efter skatt. Detta är en unik modell som gynnar de med mindre marginaler. Effekten kommer att bli att ett antal personer som idag betalar en liten avgift kan bli helt avgiftsbefriade och därmed få nolltaxa. Förändringen innebär även en avgiftssänkning på 200: -/månad för en stor grupp av de som betalar avgifter . Vi bedömer att den förändringen kan genomföras i dagsläget utan att äventyra det långsiktiga ansvarstagandet för kvaliteten och tillgängligheten i äldreomsorgen.

Alliansen i Tyresö

Fredrik Saweståhl (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Mats Larsson (FP)
1:e vice ordförande Kommunstyrelsen

Leif Kennerberg (KD)
Gruppledare

Ulrica Riis-Pedersen (C)
Gruppledare